

Barns hälsa

Barnhälsovård

Gerd Almquist-Tangen med.dr
Barnhälsovårdsutvecklare
Region Halland

Halland 2018

- Sex kommuner
- 314 784 invånare
- Två sjukhus, två BB
- 44 BVC
- 3800 nyfödda
- 26 257 barn (0-6 år)

Barns hälsa

Enligt föräldrarna - glada, nöjda och äter

Enligt myndigheter - mortalitet & morbiditet

Enligt BHV - tillväxt, utveckling

Den stora utmaningen ligger inte bara i att ha kunskap om barn och deras hälsa utan att förstå hur det hänger ihop.

Varför studera barns hälsa?

- Barn utgör en femtedel av befolkningen
- Barns hälsotillstånd speglar landets/länets omsorg om sina mest sårbara
- Vuxnas kunskaper, attityder och beteenden i hälsofrågor grundläggs i barndomen
- Ett hälsofarligt beteende eller riskfaktor kan lättare justeras ju tidigare den identifieras
- Barnkonventionen:
 - artikel 6 ... *”rätt till överlevnad och utveckling”* ...
 - artikel 24 ... *”rätt att åtnjuta bästa uppnåeliga hälsa”* ...

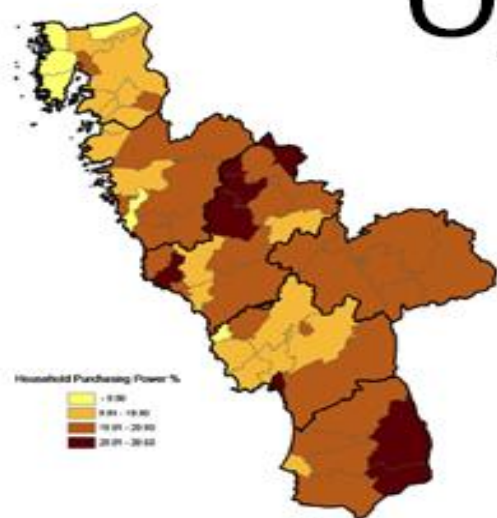

Epidemiologi

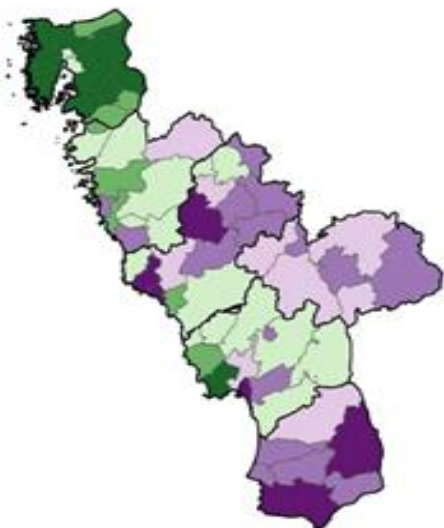
- **Epidemiologi** är läran om sjukdomsförlopps demografi. Att hitta sambanden mellan ohälsa och de faktorer som ökar risken för ohälsa.
- Rökning - utbildning
- Amning – utbildning
- Fetma, övervikt – utbildning
- Kariesutveckling – utbildning

(Young, 2010)

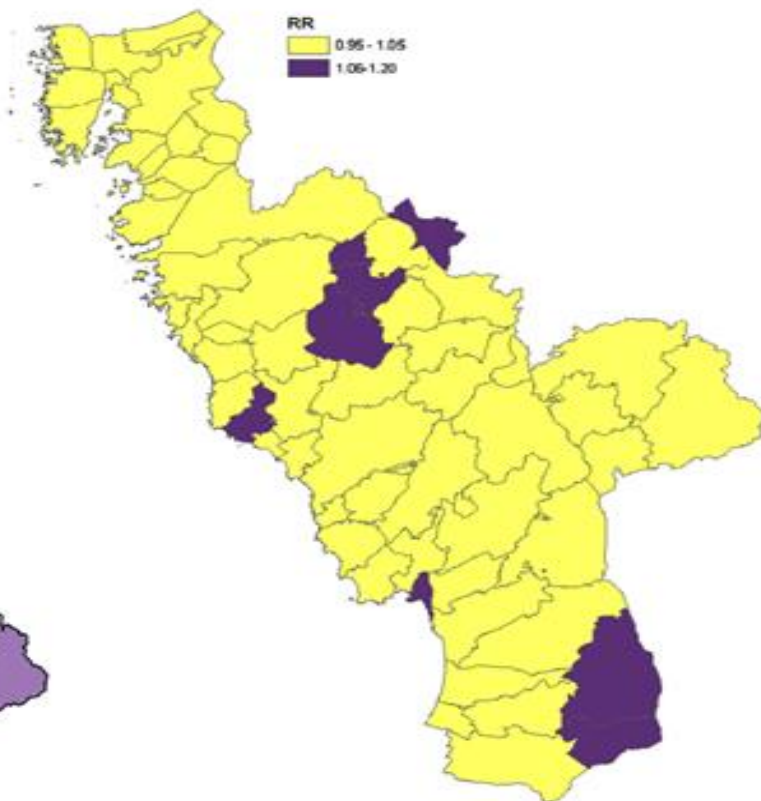
Ojämlig hälsa bland barn

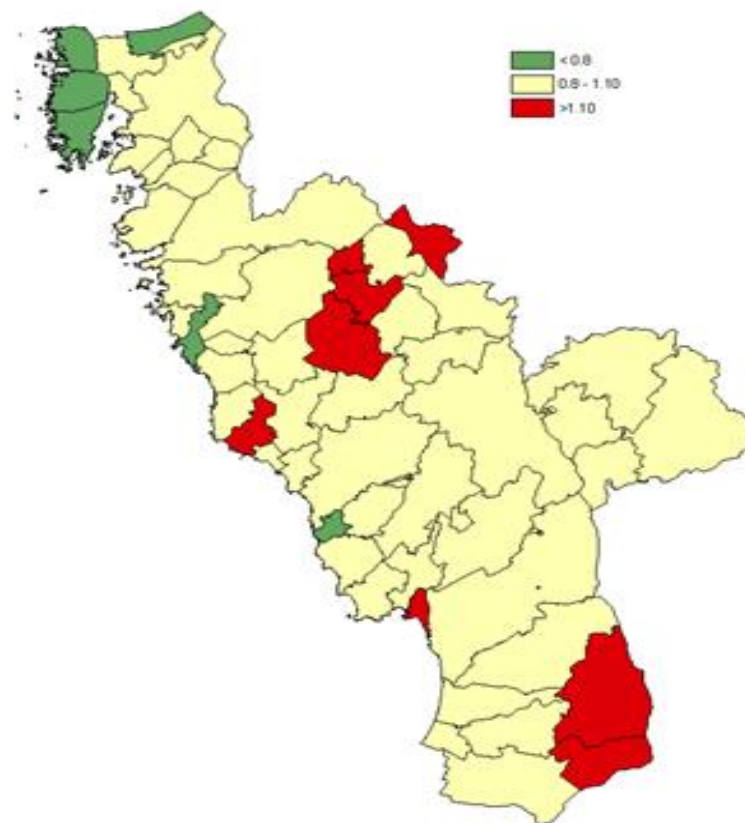
2010

Karies
Twetman, 2012, BMC

Amning
Almquist-Tangen, 2013 BMC

Fetma
Roswall, 2016 BMC

Utbildning

SvD NYHETER

Utbildning styr spädbarns vikt

Redan under första levnadsåret kan grunden till övervikt hos barn läggas, enligt en ny studie från Karolinska institutet. Barn till föräldrar med låg utbildning löper störst risk att drabbas. Forskarna kräver att koststödet förbättras i utsatta områden.

– Det är ett lite märkligt fynd, och vi vet ännu inte vilken mekanism som ligger bakom, säger Claude Marcus, professor i barnmedicin på KI, och vetenskapligt ansvarig för studien.

Spelar adressen någon roll?

Rökning

(Danderud 2.3% medan Ljusnarberg 30%)

Amning

(Emmaboda ammas 85% jämfört med 40% Storfors)

Jämlikhet

Bostäder

Bostadsbidrag

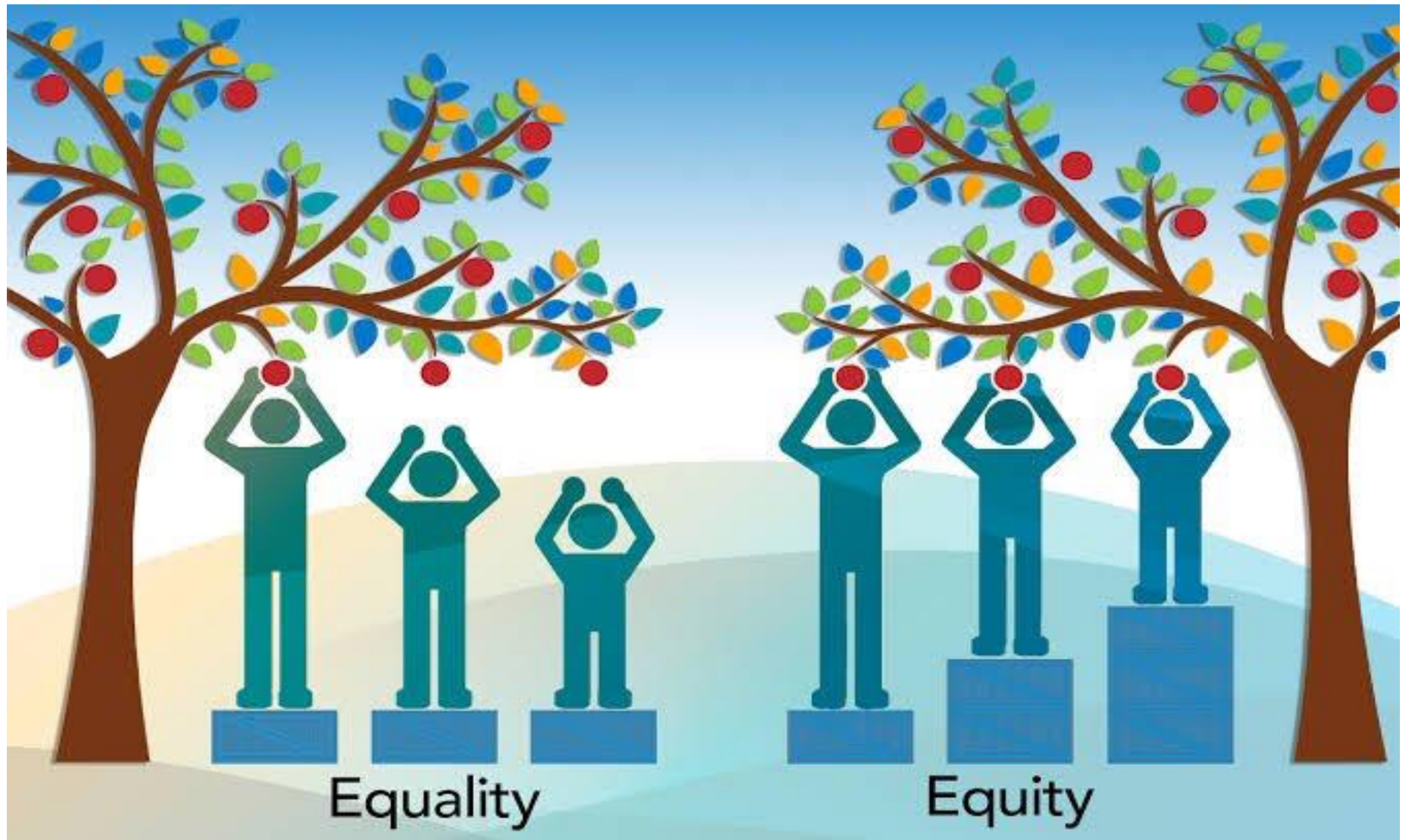
Sociala politiska

åtgärder:

Föräldrapeng

Föräldraledighet

Vaccinationer

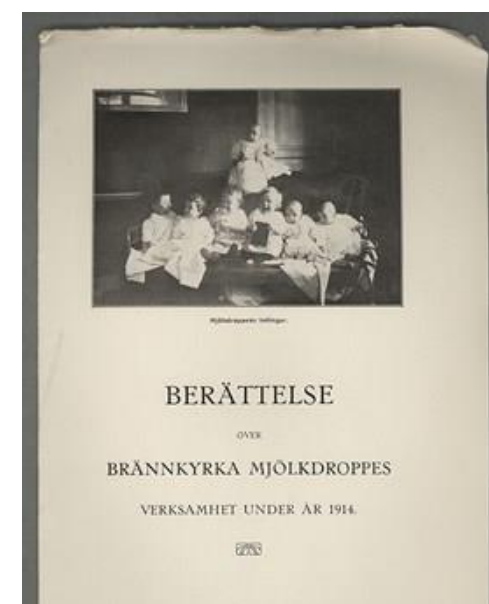
Equality

Equity

Barnhälsovård

- Mjölkdroppen
- Statsbidrag 1937.
- Socialstyrelsens utredning 1979
- Allmänna råd 1981, 1991, 2001
- Vägledningsdokument (2014)
- Rikshandboken

<http://www.rikshandboken-bhv.se/>

Barnhälsovård

- Barnhälsovård är den vård som bedrivs i en ändamålsenlig lokal dvs. en BVC, men alla BVC utför inte barnhälsovård.
- Att mäta, väga och vaccinera barn är inte BHV, det är en mycket liten del av det som ingår i BHV.

Barnhälsovårdens nationella program

För alla	För alla vid behov	
I	II	III
 <p>Övervakning - att följa barns utveckling och livsvillkor:</p> <ul style="list-style-type: none">TillväxtImmun somatiskStressökningKomotoriskUtvecklingsbedömningIntakt/IntaktionBeteendebedömningSamspel mellan barn och föräldrarRelation med andra barn och vuxnaPsykiska och sociala familjeförhållanden <p>Hälsofrämjande arbete (levnadsvanor och miljö):</p> <ul style="list-style-type: none">SpädbarnsvårdAmning, tillvänjning till annan kostKostTandhälsaFysisk aktivitetLek och KulturBarnsäkerhetFörebygga skakvåld (abusive head trauma)Förebygga SIDS (plötsligspädbarnsdöd)TobakAlkohol/drogerVäld i nära relationer <p>Hälsofrämjande arbete (samspel och relationer)</p> <ul style="list-style-type: none">Främja lyhört föräldraskapFrämja barnets utveckling, kompetens och delaktighet <p>Stöd i föräldraskapet (individuellt/grupp):</p> <ul style="list-style-type: none">HembesökIndividuella samtalFöräldragruppTeamarbete/Nätverk <p>Barnets/vårdnadshavarnas psykiska hälsobehov bedömda</p> <ul style="list-style-type: none">Följa och uppmärksamma barnets psykiska hälsaFölja och uppmärksamma föräldrars/partners psykiska hälsa	<p>Samtal, vägledning och insatser efter behov</p> <p>Uppföljning och insatser för barnet, som bestäms av kunskap som finns eller framkommer vid den universella hälsoövervakningen (barnets bakgrund, tidigare och nuvarande hälsotillstånd, livsvillkor m.m.)</p> <p>Fördjupad kartläggning av skydds- och riskfaktorer. Beakta särskilt:</p> <ul style="list-style-type: none">FöräldraoroEmotionella och psykologiska problemBarn med misstänkt eller faktisk avvikelse avseende hälsa, utveckling, beteende och samspelBarn med ökad risk för ohälsa.Barn från andra länder <p>Vidare kartläggning och bedömning av barnets utveckling, fysiska och psykiska hälsa och sociala situation</p> <p>Hälsovägledning - motivera till förändrade levnadsvanor i familjen (tobak, alkohol, kost, fysisk aktivitet)</p> <p>Utökad föräldrastöd individuellt eller i grupp, inklusive hembesök (sjuksköterska, läkare, psykolog, konsulter)</p> <p>Stödsamtal vid nedstämdhet/depression postpartum</p> <p>Tvärprofessionell konsultation/samverkan kring barn och familj med ökade behov T.ex. med:</p> <ul style="list-style-type: none">Psykolog för barnhälsovården.Mödrhälsovård och elevhälsa.SocialtjänstSjuk- och tandvårdÖppen förskolaBarnomsorgÖvriga <p>Bedömning och vaccination av barn med ökad risk för smitta och/eller ofullständig vaccination</p> <p>Utökad D-vitamin substitution</p>	<p>Ytterligare samtal, vägledning och insatser i samverkan med andra vårdgivare, socialtjänst</p> <p>Insatser baseras på individuella bedömningar barnets/familjens behov</p> <p>Upprepade hembesök</p> <p>Täta kontakter med BVC</p> <p>Remiss till annan vårdgivare</p> <p>Nära samverkan med andra Lex.</p> <ul style="list-style-type: none">BarnsjukvårdenÖvriga vårdgivare ex. barn/vuxenpsykiatri, habiliteringenSpädbarnsverksamhetSocialtjänstenMigrationsverksamheter <p>Kontakt/anmälan till socialtjänsten</p> <p>Anmälan till Läkomodelsverket vid biverkan</p>

Basprogrammet

- Att minska dödlighet, sjuklighet och handikapp hos blivande och nyblivna mödrar och deras barn.
- Att minska skadlig påfrestning för föräldrar och barn.
- Att stödja och aktivera föräldrar i deras föräldraskap och härigenom skapa gynnsamma betingelser för en allsidig utveckling för barn.

Delmål

- Att genomföra differentierad hälsoövervakning av alla gravida kvinnor och av barn före skolåldern.
- Att minska väsentliga hälsoproblem för barnfamiljen.
- Att ge behovsanpassad service, stöd och vård till föräldrar och barn.
- Att uppmärksamma och förebygga förhållanden i närmiljö och samhälle som kan hota mödrar och barns hälsa.

Basprogrammet

- Nyfödd - hembesök
 - 1 mån – teamträff
 - 6 veckor – Rotavirus vacc
 - 6 veckor - EPDS
 - 3 mån – vacc I, hörselbedömning
 - 5 mån – vacc II
 - 6 mån – teamträff.
 - 8 mån - *hembesök*
 - 10 mån – hörselbedömning
 - 12 mån – teamträff, vacc III
 - 18 mån hälsokontroll– hälsousk. vacc (MPR)
 - 2 år – hälsokontroll
 - 3 år –Teamträff, screening – språk och kommunikation
 - 4 år – hälsokontroll, taltest, fin + grovmotorik
 - 5 år – teamträff. Vacc IV.
-
- Därtill föräldragrupper, enskilda samtal,

